

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА**

**РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНОЇ
МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТЬОГО
ПЕДАГОГА В УМОВАХ
ОСВІТНІХ ТРАНСФОРМАЦІЙ**

**Матеріали
III Всеукраїнської науково-практичної
конференції**

7 квітня 2023 року

Глухів - 2023

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА
ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ» НАПН УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮРІЯ
ФЕДЬКОВИЧА
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ
ОСВІТИ У СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «ПРОФЕСІЙНО-
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ГЛУХІВСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ
ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА»
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «ГЛУХІВСЬКИЙ
АГРОТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ СУМСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

**РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНЬОГО
ПЕДАГОГА В УМОВАХ ОСВІТНІХ ТРАНСФОРМАЦІЙ**

Матеріали
III Всеукраїнської науково-практичної конференції

7 квітня 2023 року

Глухів - 2023

УДК 378.011.3-051:377]:055.336.5(072)

Р64

Рекомендовано до друку та розповсюдження вченою радою
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка
(протокол № 13 від 26 квітня 2023 року)

Відповідальні за випуск:

Ковальчук Василь Іванович – доктор педагогічних наук, професор кафедри професійної освіти та технологій сільськогосподарського виробництва Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Самусь Тетяна Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри професійної освіти та технологій сільськогосподарського виробництва Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Маринченко Євгеній Олегович – доктор філософії, старший викладач кафедри професійної освіти та технологій сільськогосподарського виробництва Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Тексти тез подано в авторській редакції. За зміст і достовірність матеріалів несуть відповідальність автори тез.

Р64 Розвиток педагогічної майстерності майбутнього педагога в умовах освітніх трансформацій: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції (7 квітня 2023 р.) / Глухівський НПУ ім. О. Довженка. Глухів, 2023. 419 с.

У збірнику представлено матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Розвиток педагогічної майстерності майбутнього педагога в умовах освітніх трансформацій».

Для науковців, педагогів професійного навчання, студентів, аспірантів та всіх, хто цікавиться проблемами професійної освіти України.

УДК 378.011.3-051:377]:055.336.5(072)

ISBN 978-966-376-105-3

ISBN 978-966-376-105-3

©Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ УЧНІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	190
Колтакова Милана Юріївна ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ.....	192
Кондратенко Ярослав ДО ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	194
Корж-Усенко Лариса Вікторівна, Чжан Сі ПЕДАГОГІЧНА ОСВІТА В КИТАЙСЬКІЙ НАРОДНІЙ РЕСПУБЛІЦІ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ.....	196
Корзюкова Людмила Петрівна МАЙСТЕРНІСТЬ ПЕРЕМОВИН ТА ФОРМИ КОЛЕКТИВНОГО ОБГОВОРЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ПИТАНЬ ЯК КУЛЬТУРА ФАХОВОГО СПІЛКУВАННЯ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ.....	199
Корнієнко Марія Михайлівна КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ-ФІЛОЛОГІВ.....	201
Крамар Валерій Максимович, Бурченко Лілія Іванівна МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА ЗАСОБАМИ ПРОЄКТНИХ STEM- ТЕХНОЛОГІЙ.....	203
Крисенко Ілона Андріївна ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ – ОСНОВА ЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ.....	206
Кугай Наталія Василівна, Калініченко Микола Миколайович ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ВАРІАЦІЙНОГО ЧИСЛЕННЯ.....	208
Кузнецов Роман ХМАРНИЙ СЕРВІС GOOGLE SITES ЯК ЗАСІБ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ «БУДІВНИЦТВО І ЗВАРЮВАННЯ».....	210
Кулаласва Наталя Валеріївна ПЕДАГОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ОНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ КУХАРІВ.....	213
Курок Віра Панасівна ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СТВОРЕННЯ ІННОВАЦІЙНО- ДІЯЛЬНІСНОГО СЕРЕДОВИЩА У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	215
Лиманська Світлана Сергіївна ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОСВІТИ ЯК ТРЕНД ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПЕДАГОГА.....	218
Лугова Марія Сергіївна ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ В УМОВАХ ВИМУШЕНОЇ МІГРАЦІЇ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ: СОЦІАЛЬНО- ФІЛОСОФСЬКИЙ АНАЛІЗ.....	221

Основним документом, що визначає напрям, зміст і результати освітньої діяльності (у межах конкретної спеціальності й певного освітньо-кваліфікаційного рівня), є освітньо-професійна програма, розроблена на основі Стандарту вищої освіти. Саме в цій програмі визначено загальні й фахові компетентності, які забезпечують компетентнісний потенціал змісту відповідної освітньої діяльності на рівні програм (навчальних і робочих) навчальних дисциплін [1].

Отже, компетентнісний потенціал іншомовної підготовки магістрів-філологів становить програмове забезпечення освітньої діяльності в контексті ЄКТС, НРК та стандартизації вищої освіти в Україні.

Список використаної літератури

1. Зразок освітньо-професійної програми: додаток до Листа МОН України від 28 жовтня 2017 р. МОН України. URL: <https://pstu.edu/wp-content/uploads/2019/01/Зразок-освітньої-програми-рекомендації-МОН-України.pdf> (Дата звернення 10.03.2023 р.).

2. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти: Наказ МОН України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу МОН України від 21 грудня 2017 р. № 1648). МОН України. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf> (Дата звернення 10.03.2023 р.)

3. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341. МОН України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text> (Дата звернення 10.03.2023 р.).

Крамар Валерій Максимович,
доктор фізико-математичних наук, професор кафедри професійної та технологічної освіти і загальної фізики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;
Бурченко Лілія Іванівна,
начальник відділу професійної освіти і ліцензування Департаменту освіти і науки Чернівецької обласної державної адміністрації

МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА ЗАСОБАМИ ПРОЄКТНИХ STEM-ТЕХНОЛОГІЙ

Сучасні тенденції розвитку суспільства визначають необхідність удосконалення системи професійної освіти України, що передбачає

впровадження нових освітніх стандартів, які сприятимуть її інтеграції до європейського освітнього простору. Визначальними особливостями сучасної європейської освіти є її орієнтація на особистість, здатну стати громадянином глобалізованого постіндустріального інформаційного суспільства. Це вимагає забезпечення учнівській молоді комфортних умов отримання освіти, підготовку до успішної трудової діяльності за обраною професією, здатності до вибору індивідуальної освітньої траєкторії та до адаптації в складних умовах суперечливого соціуму, формування таких рис, як толерантність, лідерство й уміння спілкуватися [1, 2].

Важливою складовою сучасної професійної (професійно-технічної) освіти (П(ПТ)О) є впровадження сучасних освітніх технологій, головними аспектами яких є забезпечення професійних кваліфікацій учнів з урахуванням інноваційних виробничих технологій та здобутків людства у природничо-математичних, гуманітарних, соціальних і політологічних наук, екології та культурології.

Вирішення цих завдань неможливе без володіння педагогом фаховими компетентностями щодо організації професійного навчання, використання нових сучасних педагогічних технологій та методів навчання, що забезпечують формування в учнів творчого технічного мислення та усвідомлення ними інформаційно-технологічної картини сучасного світу. Особливу роль у цьому процесі відіграють проєктні технології, які дають змогу сформуванню систематизовані уявлення про суть практичної діяльності на усіх етапах проєктно-технологічного ланцюжка – від формулювання ідеї до її реалізації.

Здобуття навичок проєктної діяльності в навчальній роботі має забезпечуватися на усіх етапах підготовки майбутніх педагогів професійного навчання. Забезпечення їх здобуття можливе через усвідомлене опанування студентами цілісної культури організації проєктно-технологічної діяльності, розвиток у них здатності до генерування ідей та їх критичного аналізу, самостійного прийняття рішення, формування власної думки, комунікації та взаємодії в процесі вирішення спільних завдань. Якісне вирішення цих питань становить актуальну педагогічну проблему розвитку педагогічної майстерності майбутнього педагога в умовах сучасних освітніх змін.

Причина існування цієї проблеми полягає у природному відставанні внесення необхідних змін до освітніх програм підготовки майбутніх педагогів для системи П(ПТ)О від темпів розвитку та впровадження у виробництво новітніх технологій, які ґрунтуються на новітніх досягненнях матеріалознавства, наноелектроніки, засобів програмування та робототехніки.

У зв'язку з цим, особливої актуальності набуває проблема впровадження у процес підготовки майбутніх педагогів елементів STEM-освіти, що є потужним інструментом формування здатності до креативного мислення та створення освітніх інновацій. До основних складових STEM-освіти (природнича, математична, технологічна освіта) необхідно залучати і сучасну галузь – освітню робототехніку.

Освітня робототехніка являє собою універсальний інструмент за допомогою якого реалізується сучасний комплексний підхід до організації

проектної діяльності, активізації пізнавальної діяльності, виявлення здібностей і розвитку технічної творчості та подальшої професійної орієнтації молоді через об'єднання занять з конструювання та програмування. Він підходить для будь-якого віку – від учнів початкових класів до студентів університетів і науковців [3]; його використання дає змогу виявляти і розвивати задатки і технічні здібності учнів на ранніх етапах, формувати їх STEM-компетентності [4]. Тому підготовка майбутніх педагогів до впровадження в навчальний процес елементів робототехніки є надзвичайно актуальною проблемою сучасної інженерно-педагогічної освіти [3-5].

Внесення до освітніх програм підготовки педагогів для системи П(ПТ)О сприятиме підвищенню її внутрішньої ефективності, зокрема, подоланню наявних проблем з низькою професійною мобільністю педагогів та їх мотивацією до засвоєння новітніх педагогічних і виробничих технологій [6, с. 17], а також спостережуваним низьким рівнем навчальних досягнень вступників до закладів П(ПТ)О [6, с. 19].

Вирішенню вказаних у звіті [6] проблем якнайефективніше сприяє запровадження в процес фахової підготовки майбутніх педагогів практики з проектною діяльністю конструкторсько-технологічного спрямування з використанням знань, умінь і навичок із сфери новітніх технологій. Такий підхід дає змогу ефективно формувати ключові фахові компетентності майбутніх педагогів та залучати їх до науково-дослідницької діяльності, мотивувати їхню пізнавальну активність, розвивати творчі здібності та забезпечувати здатність до реалізації STEM-освіти в майбутній професійній діяльності.

Досягнення цієї мети силами і засобами виключно ресурсами випускової кафедри неможливе через надзвичайну багатоплановість можливих тематик проектів. Тому, кафедрою професійної та технологічної освіти і загальної фізики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, що здійснює підготовку здобувачів вищої освіти за спеціальністю 015.34 – Професійна освіта (машинобудування), запроваджено співпрацю з Чернівецьким обласним центром науково-технічної творчості учнівської молоді у рамках якої студенти I-IV курсів відвідують Центр у якості членів, а потім – помічників керівника гуртків. Теоретичну базу для формування компетентностей щодо організації проектно-технологічної діяльності вчителя трудового навчання та технологій забезпечує викладання кафедрою дисциплін: «Загальна фізика», «Теоретична механіка», «Опір матеріалів», «Теорія машин і механізмів», «Деталі машин», «Матеріалознавство», «Загальна електротехніка», «Електричні машини», «Технологія машинобудування», «Ріжучий інструмент», «Теорія різання», «Основи технічного моделювання і проектування», «Комп'ютерна графіка», «САПР» і «Організація та методика гурткової роботи», а практичних навичок вони набувають у гуртках технічної творчості на базі Центру.

Ефективність такої співпраці доведена виконанням цілого ряду проектів, більшість з яких захищалися в якості курсових та магістерських дипломних робіт, доповідалися на студентських наукових конференціях, а кращі з них

брали участь у Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт, де здобували призові місця.

Вимірювання показників впливу реалізації навчальних проєктів на пізнавальну діяльність та розвиток їх виконавців підтверджують припущення про ефективність і доцільність запровадження проєктних STEM-технологій у процес підготовки майбутніх педагогів. Вони свідчать про істотну активізацію інтересу студентів до здобуття знань з фундаментальних і прикладних наук, а також з іноземних мов. Це сприяє підвищенню рівня загального розвитку, технічної освіченості та технологічної культури студентів, розвитку їхніх творчих здібностей, забезпечує вільне володіння інструментарієм STEM-освіти і навичками її впровадження в навчальний процес. У підсумку, це дає змогу ефективно формувати та розвивати наявні у них здатності до використання цифрових технологій у майбутній педагогічній діяльності.

Список використаної літератури

1. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасні професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2019-p>.

2. Радкевич В. Професійна та фахова передвища освіта: інноваційний контекст змін. Науково-методичне забезпечення професійної освіти і навчання: зб. матер. XII звіт. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 5–19 берез. 2018 р.) / Інститут професійно-технічної освіти НАПН України / За заг. ред. В. О. Радкевич. К.: ПТО НАПН України, 2018. С. 20–24.

3. Морзе Н.В., Струтинська О.В., Умрик М.А. Освітня робототехніка як перспективний напрям розвитку STEM-освіти. *Відкрите освітнє середовище сучасного університету*. 2018. Вип. 5. С. 178-187. URL: <https://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu/article/view/175>.

4.Ткаченко С.О. Освітня робототехніка як інструмент реалізації STEM-освіти. URL: <https://naurok.com.ua/stattya-osvitnya-robototehnika-yak-instrument-realizaci-stem-osviti-70821.html> (дата звернення: 15.03.2021).

5.Valko N.V. and Osadchyi V.V. Teaching robotics to future teachers as part of education activities. *Journal of Physics: Conference Series*. 2021. V. 1946. P. 012016.

6.Туринський процес 2016 Україна: Резюме регіональних звітів / Міністерство освіти і науки України. Київ: Вік принт, 2016. 32 с.

Крисенко Ілона Андріївна,
студентка Харківського національного
педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

**ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ – ОСНОВА ЙОГО
ДІЯЛЬНОСТІ**